

Fișa disciplinei

Anul academic 2023-2024

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Studii Europene
1.3. Departamentul	Relații internaționale și studii germane
1.4. Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Relații internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	GÂNDIRE CRITICĂ						
2.2. Titularul activităților de curs	Șerban Văețiși, Conf. dr.						
2.3. Titularul activităților de seminar	Ramona Neagoș, Asist. dr.						
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare ¹	E	2.7. Regimul disciplinei ²	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	3	3.2. Din care curs	2	3.3. Din care seminar/ laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	3.5. Din care curs	24	3.6. Din care seminar/ laborator	12
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					10
Alte activități:.....					
3.7. Total ore studiu individual	64				
3.8. Total ore pe semestru	100				
3.9. Numărul de credite	4				

¹ Tipul de evaluare: **E** – examen, **VP** – verificare pe parcurs, **C** – colocviu.

² Regimul disciplinei: **OB** - obligatorie, **OP** - opțională, **F** - facultativă.

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-	4.2. de competențe	-
--------------------	---	--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-	5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- prezență de minim 75%
--------------------------------	---	--	-------------------------

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Competențele specifice acumulate	<ul style="list-style-type: none"> Cursul propune o perspectivă deschisă asupra conceptului de gândire critică, astfel încât să îl facă util studenților pentru diverse abordări și aplicații practice, dincolo de aspectele constitutive ale expunerii logice și argumentării discursului. Pentru aceasta, va fi lărgit domeniul de aplicabilitate a gândirii critice dinspre <i>elementele de construcție a enunțurilor</i> înspre <i>modalitățile de evaluare a discursurilor</i>. Astfel, vor fi avute în vedere exemple din ariile de interes ale studenților înscriși la facultăți de științe sociale, studii politice și culturale, relații internaționale sau diplomație. Cursul va oferi familiarizarea studenților cu <i>principiile gândirii critice și exersarea propriuzisă a gândirii critice</i> în cazul unor tipuri diverse de discursuri și structuri retorico-textuale Cursul abordează problematica gândirii critice în perspectivă teoretică și practică, insistând asupra modalităților în care gândirea critică poate fi exersată și aplicată în cazul unor discursuri precum <i>discursul științific, discursul ideologic, discursul politic sau discursul publicitar</i> Studenții care vor urma acest curs își vor însuși cunoștințele fundamentale despre <i>mecanismele de producere a unor astfel de discursuri și vor putea identifica elementele de construcție discursivă, argumentativă și retorică ale discursurilor</i>, ceea ce le va putea fi de folos în diverse contexte și practici profesionale, precum: <ul style="list-style-type: none"> Utilizarea fundamentelor teoriilor relațiilor internaționale în studiul proceselor europene și internaționale (C1) Utilizarea metodologiilor de analiză în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene (C2) Proiectarea de strategii în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene (C3) Asigurarea asistenței în managementul relațiilor din cadrul organizațiilor și instituțiilor implicate în procese europene și internaționale (C4)
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare Exersarea unor aptitudini practice precum identificarea discursurilor, identificarea problemei, luarea deciziei, determinarea factorilor care afectează implementarea deciziilor, evaluarea implicațiilor etice ale deciziilor Conștientizarea și exersarea unor abilități specifice gândirii critice precum: determinarea pertinentei unei informații; distingerea între supoziții raționale și emoționale; separarea faptelor de opinii; identificarea de erori de raționament și elemente retorice/de persuadare într-un discurs; organizarea logică și bazată pe dovezi a unui argument; apărarea unui punct de vedere prin argumente valide; indicarea punctelor slabe într-un argument; trasarea de concluzii clare pornind de la o construcție argumentativă Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil) (CT1) Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipe multidisciplinare (CT2)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Prezentarea caracteristicilor, rolului și utilității gândirii critice
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> Exersarea gândirii critice în cadrul unor practici discursive specifice

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> Curs introductiv. Prezentarea temelor și a cerințelor cursului. Domenii și caracteristici ale gândirii critice 	<p>Expunere. Prelegere cu caracter interactiv. Sondarea cunoștințelor acumulate anterior. Analiza de text, analiza de discurs. Exerciții de curs.</p>	<p>Prezentarea cursului se va face cu ajutorul slide-urilor Powerpoint.</p> <p>Studentii vor avea la dispoziție și un Support de curs detaliat (tip carte in format .pdf) care va prezenta fiecare temă în capitole separate.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Principii ale argumentării și evaluării unui discurs 		
<ul style="list-style-type: none"> Structura argumentului. Erori de argumentare 		
<ul style="list-style-type: none"> Retorica și analiza discursului. Argumentare și persuadare 		
<ul style="list-style-type: none"> Definire, analogie, cauzație în argumentare și construcția discursivă 		
<ul style="list-style-type: none"> Modelul dezbaterii în gândirea critică <i>Aplicație 1. Dezbateri de opinii</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> Modelul generativ al gândirii critice <i>Aplicație 2. Cercetarea științifică și articolul științific</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> Analiza socio-politică ca gândire critică <i>Aplicație 3. Dezbateri politico-ideologice</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> Descrierea și reprezentarea lumii ca gândire critică <i>Aplicație 4. Analiza unei teme ca descriere/reprezentare a realității</i> 		
<ul style="list-style-type: none"> Analiza fenomenelor complexe ca gândire critică <i>Aplicație 5. Analiza unei teme ca interpretare.</i> Metoda cercului hermeneutic 		
<ul style="list-style-type: none"> Rezumatul principalelor cunoștințe și aptitudini tip gândire critică dobândite. Pregătirea examenului 		

Bibliografie:

- BASSHAM, Gregory et al. *Critical Thinking. A Student's Introduction*. McGraw-Hill 2012.
- BIELTZ, Petre. *Logică și gândire critică*. Editura Universității Titu Maiorescu 2008.
- BOTEZATU, Petre. *Introducere în logică*. Polirom 1997.
- BOWELL, Tracy; KEMP, Gary., eds. *Critical Thinking. A Concise Guide*. Routledge 2010.
- BRINK-BUDGEN, Roy van den. *Critical Thinking for Students*. Spring Hill 2007.
- CAZACU, Aurel. *Teoria argumentării*. România Press 2007.
- CLITAN, Gheorghe. *Gândire critică. Micromonografie*. Eurobit 2013.
- FERNANDEZ-BERROCAL, Pablo. *Psihologia gândirii. Artă unei argumentări mai bune*. Litera 2022.
- FREELY, Austin; STEINBERG, David. *Argumentation and Debate. Critical Thinking for Reasoned Decision Making*. Wadsworth 2009.
- MACDONALD, Hector. *Adevăr. Cum ne conturează numeroasele fațete ale fiecărei povești realitatea*. Publica 2021.
- MOORE, Brooke; PARKER, Richard. *Critical Thinking*. McGraw-Hill 2015.
- NAGEL, Jennifer. *Cunoașterea. O foarte scurtă introducere*. Litera 2020.
- NISBET Richard. *Mindware. Instrumente pentru o gândire inteligentă*. Litera 2020.
- NOSICH, Gerald. *Critical Writing. A Guide to Writing a Paper Using the Concepts and Processes of Critical Thinking*. Rowman & Littlefield 2022.
- QUINE, Willard V.; ULLIAN, Joseph. *Țesătura opiniilor*. Polirom 2021.
- PINKER, Steven. *Raționalitatea*. Publica 2021.
- PRIEST, Graham. *Logica. O foarte scurtă introducere*. Litera 2000.
- ROVENȚA-FRUMUȘANI, Daniela. *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*. Tritonic 2005.
- SEO, Bo. *Artă argumentării. Cum ne învață dezbateră să ascultăm și să fim auziți*. Litera 2023.
- STOIANOVICI, Dragan. *Argumentare și gândire critică*. Editura Universității București 2005.
- VĂETIȘI, Șerban. *Noile teorii etnografice și conceptul de descriere a culturii. Cu o evaluare critică și contribuții la dezvoltarea etnografiei în România*. EFES 2008.
- VĂETIȘI, Șerban. *Securitzarea societală ca mecanism discursiv al noilor populisme. O analiză critică. Tensiunea liberal-iliberal pe agenda globală* (coord. V. Naumescu și R. Moldovan). Presa Universitară Clujeană 2019: 262-276.
- ZAFIU, Rodica. *Diversitate stilistică în româna actuală*. Editura Universității din București 2001.

Resurse online:

- www.factual.ro
- www.factcheck.org
- <http://toolbox.google.com/factcheck/explorer>
- <http://arrp.eu/ghid-arrp-de-contracarare-fake-news>
- [https://www.teachtoday.de/ro/Informare/Formarea unei opinii/2531 Fapte fapte fake fapte.htm](https://www.teachtoday.de/ro/Informare/Formarea unei opinii/2531_Fapte_fapte_fake_fapte.htm)
- <https://yourlogicalfallacyis.com>
- www.argumentationtoolkit.org
- <https://www.intelligentspeculation.com>
- www.skillsyouneed.com/learn/critical-thinking.html

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>La seminariile studenții vor fi invitați să analizeze critic diverse texte (<i>enuțuri, argumente, construcții ideatice, fragmente de discurs, dezbateri publice, pasaje din studii mai elaborate</i>) pe care vor fi invitați să le analizeze prin grila unor procedee succesive:</p> <p>(A) să identifice aspecte problematice ale construcției argumentative și de conținut, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>erori de argumentare</i> • <i>contexte retorice ale producerii și receptării</i> • <i>conținuturi din sfera știrilor false sau teoriilor conspirației</i> • <i>deficiențe ale metodelor de cercetare</i> <p>(B) să propună abordări critice ale ideilor și interpretărilor, prin identificarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cadrelor metodologice și de comunicare</i> • <i>contextelor culturale, sociale, politice</i> • <i>poziționărilor ideologice și părtinirilor teoretice</i> • <i>motivațiilor și impactului</i> <p>(ale) producțiilor discursive analizate.</p> <p>În cadrul unor seminarii se vor propune <i>discuții tip dezbateri</i> în care studenții vor fi invitați să se poziționeze ca susținători ai unui <i>punct de vedere sau altul</i>, pe care va trebui să îl argumenteze, astfel încât să exerseze următoarele abilități critice:</p> <ul style="list-style-type: none"> – să <i>aducă argumente pro</i> sau <i>contra</i> unor aserțiuni – să <i>indice erorile de raționament</i> ale studenților care susțin punctul de vedere advers – să <i>discute critic despre informații și discursuri</i> – să <i>identifice sugestii de analiză/cercetare/scriere critică</i> 	<p>prezentare, aplicații, exerciții, sarcini de seminar, lucru în echipe, intervenții, discuții, propuneri</p>	<p>modalități de discutare a subiectelor de seminar: <i>identificare, corectură, contextualizare, analiză, dezbateri</i></p>
<p>Bibliografie și materiale de seminar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică (ARDOR). <i>Materiale de sprijin pentru predarea – învățarea – evaluarea disciplinei „Dezbateri, Oratorie, Retorică”</i>. ARDOR 2012. • CERCHEZ, Genoveva et al. <i>Dezbateri academice. Caietul profesorului</i>. ARDOR 2016. • HANES, Margareta. <i>Politica și arta argumentării</i>. <i>Spotmedia.ro</i>, 14 Martie 2023, https://spotmedia.ro/stiri/opinii-si-analize/politica-si-arta-argumentarii • ȚEPELEA, Adriana et al. <i>Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic</i>. Institutul Național al Magistraturii 2010. • YouTube, <i>The Munk Debate on Political Correctness</i>, 24 Mai 2018, https://www.youtube.com/watch?v=MNjYSns0op0 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii care urmează acest curs vor putea *identifica și evita erorile de raționament și înțelege* mai profund *mecanismele construcției argumentelor și enunțurilor*, precum și *resorturile ideologice și retorice ale unor discursuri*, precum cele politice sau publice. Aceasta le va facilita abordarea unor probleme legate de comprehensiune, comunicare și interpretare a unor evenimente, discursuri și relații politice.

10. Evaluare

Tip de activitate	Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	(1) utilizarea de informații, noțiuni și analize specifice tematicii cursului	-testarea cunoștințelor predate la curs; -evaluarea capacității de identificare, interpretare și analiză.	66%
10.5. Seminar	(2) participare la activitățile de seminar	-evaluarea participării la discuțiile și dezbaterile de seminar -evaluarea capacității de a identifica aspecte critice ale argumentării și discursului	33%
<i>Din oficiu: 1 punct</i>			
10.6. Standard minim de performanță			
<i>Nota 5:</i> Utilizarea de informații, noțiuni și analize specifice tematicii cursului		<i>Nota 10:</i> Participare bună la seminar și rezolvarea corectă a testului de examen	

Data

25.02.2024

Semnătura titularului de curs

Vaetisi

Semnătura titularului de seminar

[Signature]